

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 30 (1)

IZDAN 1 MAJA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13290

Dr. Botteri Giuseppe, Parma, Italija.

Naprava za lekarske intervencije na grudnom košu.

Prijava od 16 juna 1936.

Važi od 1 novembra 1936.

Naznačeno pravo prvenstva od 18 juna 1935 (Italija).

Pronalazak se odnosi na jednu napravu za lekarske intervencije na grudnom košu i sastoji se iz sudova za zalihi, jedne pumpa ili štrejljke i jedne kombinacije viševodnih slavina.

Takve su naprave već predlagane u raznim oblicima, koje služe naročito za davanje veštačkog pneumotoraksa, kao i za izvlačenje gasova iz obolelih pleuralnih šupljina. Ovim se pronalaskom takvi aparati u toliko popravljaju, što se usled naročitog izvođenja viševodnih veza mogu izvršiti ne samo ove operacije, nego i druge važne operacije prostim preključavanjem viševodnih slavina. To su naročito: često potrebno izvlačenje tečnosti iz plućne maramice, zatim t. zv. torakocenteza, dakle izvlačenje gasova ili tečnosti i odmah zatim ubrizgavanje jednog sterilnog gasa, zatim ispiranje koje sleduje izvlačenju tečnosti, kao što je na pr. potrebljeno kod zapaljenja plućne maramice.

Mogućnost, da se sve ove operacije izvrše u proizvoljnom i brzom redu, bez umetanja novih aparativnih delova ili primene kakvog drugog aparata, prostim preključivanjem spojnih slavina, prestavlja bez svake sumnje znatan napredak pri upotrebi aparata za lekarsku praksu. Pri tome se novim izvođenjem i rasporedom spojnih slavina omogućava takav raspored celokupne aparature, kojim se ušteduje u prostoru, tako da se aparatura može lako prenosi na pr. u jednom malom kovčiću.

Cilj pronalaska postizava se time, da je jedna slavina snabdevana sa četiri krat-

ke spojne cevi (štucne) uključena neposredno između dve druge slavine snabdevane sa dve ili tri spojne cevi. Ovim naročitim rasporedom, koji je u ostalom celišodno spojen sa raznim delovima aparature, dakle sa štrejljkom ili pumpom, sa sudovima za zalihi, sa jednom napravom za merenje pritiska i sa operacionom iglom ili kanulom, postizava se, kao što će docnije biti objašnjeno, da se sve ove operacije mogu izvršiti prostim priključivanjem slavina.

Na priloženom nacrtu pokazana je šematično aparatura po pronalasku i njena primena kod gore pomenutih slučajeva. Na sl. 1 pokazana je celokupna aparatura sa karakterističnim rasporedom tri susedne viševodne slavine. Sl. 2 i 2' pokazuju položaj slavina za izvođenje veštačkog pneumotoraksa.

Sl. 3 i 3' pokazuju položaj slavina za izvlačenje tečnosti iz grudne duplje.

Sl. 4 i 4' pokazuju šemu za pneumotorakocentezu.

Sl. 5 pokazuje položaj slavina za izpiranje plućne maramice.

Bitna odlika ovog pronalaska sastoji se u tome da su tri viševodne slavine postavljene u blizini i da je srednja slavina snabdevana sa četiri spojne cevi. Time se omogućuje potrebno preključivanje slavina za sve pomenute operacije.

Tri viševodne slavine 1, 2, 3 su tako raspoređene da trovodna slavina 1 stoji neposredno u vezi preko voda 4 sa četvorovodnom slavinom 2, a slavina 2 preko voda 5 neposredno sa jednom dvovodnom

slavinom. Na slavinu 1 priključena je osim toga operaciona igla 6 pomoću voda 7. Osim toga voda od slavine 1 cev za oticanje 8 u sud za zalihu 9.

Druga slavina 2 spojena je vodom 10 neposredno za štrcaljku ili pumpu 11 i snabdevena je jednom cevi za oticanje 12.

Slavina 3 spojena je vodom 13 sa jednom napravom za merenje pritiska, na pr. sa jednim manometrom 14, a vodom 15 sa jednim sudom 16, koji služi na pr. za držanje tečnosti za ispiranje.

U praksi se pokazalo da je celishodna veličina sudova 9 i 16 oko 1000 cm^3 sadržine, kao i srazmerno prostrano izvođenje štrcaljke 11 sa oko 400 cm^3 sadržine.

Razne intervencije mogu se izvršiti na sledeći način.

1. **Davanje veštačkog pneumotoraksa.**

Za izvođenje ove intervencije uključe se slavine prvo na način prestavljen na sl. 2. Zatim se, celishodno uz priključenje jedne cediljke za vazduh za vod 12, usisa sterilan vazduh ili kakav drugi podesan gas u štrcaljku 11. Ubod i ubrizgavanje gasa mogu se zatim izvoditi na uobičajen način pod manometarskom kontrolom. Pri tome je dovoljno da se samo slavina 2 prema sl. 2' okreće za četvrt obrtaja na levo. Pri tome se dovodi u vezu pleuralna šupljina sa manometrom 14 i sa štrcaljkom 11. Ako se stavi štrcaljka u dejstvo, utiskuje se gas u pleuralnu šupljinu, dok je istovremeno omogućena stalna kontrola gasnoga pritiska u kavernama.

Ako je potrebno da se ubrizgavanje gasa prekine ili da se procita promena pritiska za vreme ubrizgavanja, dovoljno je da se slavina 2 vrati u svoj prvobitni položaj prema sl. 2.

Za izvođenje i kontrolu veštačkog pneumotoraksa dovoljno je dakle samo da se jedna slavina okreće za četvrt obrtaja.

2. **Izvlačenje gasa.**

Za ovu operaciju postavljaju se slavevine takođe po šemi sl. 2, dakle kao za izvođenje veštačkog pneumotoraksa. Ako je uspostavljen položaj slavevine prema sl. 2, može se takođe pod manometarskom kontrolom izvlačiti gas iz kaverne grudne šupljine u odgovarajućoj količini.

3. **Izvlačenje tečnosti.**

Za ovu operaciju postavljaju se slavevine prema šemi sl. 3. Ovde dolaze dakle u funkciju samo slavevine 1 i 2. Vod 12 zatvoren je na pr. jednim zapušaćem.

Zatim se plućna maramica na uobičajeni način ubode i tečnost plućne maramice usiše u štrcaljku 11. Zatim se slavevina 1 prema sl. 3' okreće u desno za četvrt obrtaja i potom se izvučena tečnost prospe iz štrcaljke u flašu 9. Od toga momenta

izvlači se tečnost iz plućne maramice i prevedi u sud 9 sifonskim dejstvom.

Ako se iz ma kakvih razloga želi sprečiti ulaz tečnosti plućne maramice u štrcaljku za vreme izvlačenja, dovoljno je da se slavevina 1 za vreme sisanja zavrne, čim tečnost prede stakleno kontrolno prozorče iglene cevi. Izuzeta tečnost teče onda sama po sebi kontinualno u sud 9.

Dakle i za izvlačenje tečnosti dovoljno je samo prosto okretanje slavevine 1 za četvrt obrtaja.

4. **Torakocenteza.**

Za prvu fazu ove intervencije potrebno je izvlačenje tečnosti plućne maramice uključivanjem slavevine prema sl. 3 i 3'.

Čim je tečnost plućne maramice potpuno isisana, mora se kod ove operacije slavevina 1 okrenuti za pola obrtaja na levo (upolje), tako da je veza sa slavevinom 2 zatvorena (sl. 4). Dok tečnost plućne maramice teče u sud 9 sifonskim dejstvom može se štrcaljka 11 napuniti steriliziranim vazduhom iskorišćujući položaj slavevine prema sl. 2 i 2'.

Da bi se sada izvučena tečnost zamnila gasom, dovoljno je da se u podesnom trenutku slavevina 1 prema sl. 4 okreće natrag u početni položaj. Gas koji se nalazi u štrcaljci može se sada utisnuti u grudnu duplju u željenoj meri.

U daljem toku operacije može se zatim naizmenično na podesan način prostim okretanjem slavevine 1 zvlačiti tečnost i ubrizgavati gas.

Kako za vreme operacije tako i posle potpunog izvlačenja tečnosti ili pošto se njen nivo spusti ispod dohvatske tačke igle, može se u svako doba meriti pritisak vazduha u grudnoj duplji, ako se grudna duplja okretanjem slavevine 2 za pola obrata upolje prema sl. 2 stavi u vezu sa manometrom. Pri merenju pritiska celishodno je da se prvo uduva vazduh, da bi se tečnost isterala iz vodova i slavevine.

I za zvodenje ove relativno komplikovane operacije dovoljno je prosto okretanje slavevine 1 i 2.

5. **Ispiranje plućne maramice.**

Prva faza ove intervencije sastoji se u izvlačenju tečnosti postavljanjem slavevine prema sl. 3 i 3'. Za početak druge faze, dakle za samo ispiranje, okreće se slavevina 1 upolje prema šemi sl. 4. Sada nastaje ispiranje vezivanjem štrcaljke 11, koja je prethodno napunjena steriliziranim vazduhom, sa vodom 17 koji je vezan za sud 15. Sud 16 sadrži tečnost za ispiranje. Pomoću štrcaljke 11, uduva se vazduh kroz vod 17 u sud 16, tako da se tečnost iz suda 16 kroz vodove i t. d. pri podesnom postavljanju slavevine 3, 2 i 1 ubrizgava u

pleuralnu šupljinu.

Operacija se može nastaviti naizmeđnim izvlačenjem pleuralne tečnosti i uvođenjem nove tečnosti za izpiranje.

Patentni zahtevi:

1. Naprava za lekarske intervencije na grudnom košu, koja se sastoji iz sudova za zalihi, jedne pumpe ili štrcaljke i jedne kombinacije viševodnih slavina, naznačena time, da je jedna slavina sa četiri spojne cevi (štucne) uključena neposredno između dve slavine snabdevene sa po dve ili više spojnih cevi.

2. Naprava po zahtevu 1, naznačena

time, što je srednja slavina koja leži na pumpi ili štrcaljki izvedena kao normalna trovodna slavina i osim toga snabdevena jednom poprečnom vezom koja odstupa od pravca triju puteva.

3. Naprava po zahtevu 1 i 2, naznačena time, što prva trovodna slavina, snabdevena sa tri spojne cevi, stoji u vezi s jedne strane sa jednim sudom za zalihi, s druge strane sa jednom iglom za injekcije, s druge strane se središnjom slavinom, središna slavina osim toga sa štrcaljkom, kao i sa trećom slavinom i sa jednim daljnjim vodom, treća za dve spojne cevi snabdevena sa jednom napravom za merenje pritiska i jednim daljnjim sudom za zalihi.

